
RINGWORM (TINEA CORPORIS)

WAT IS RINGWORM ?

Ringworm is een **schimmelinfectie** van de huid. Het begint als een ronde plek die langzaam groter wordt. De rand van de plek is rood en schilferend. De plek ziet er uit als een ring, vandaar de naam ringworm. Met wormen heeft het niets te maken. De medische naam van ringworm is **tinea corporis** (schimmel op het lichaam) en schimmelinfecties van de huid worden ook wel **mycosen** genoemd.

HOE ONTSTAAT RINGWORM ?

Ringworm ontstaat als er schimmels op de huid komen. De schimmels die ringworm veroorzaken heten **dermatofyten**. Deze dermatofyten leven op de bovenste laag van de huid, de hoornlaag. Ze kunnen niet de diepte ingroeien, wel kunnen ze in de haarzakjes doordringen. Er zijn verschillende soorten schimmels die ringworm kunnen veroorzaken. De meest voorkomende soort heet *Trichophyton rubrum*, andere soorten zijn *Trichophyton tonsurans*, *Mycosporum canis*, en *Epidermophyton floccosum*. Schimmels kunnen behalve ringworm ook andere huidafwijkingen veroorzaken, zoals voetschimmel, schimmelnagels, of schimmelinfectie van het behaarde hoofd (zie onder schimmelinfecties van de huid).

HOE KUN JE EEN SCHIMMELINFECTIE OPLOPEN ?

Schimmels zitten overal. Ze verspreiden zich via schimmelsporen, minuscule kleine bolletjes die op allerlei plaatsen voorkomen. Deze sporen kunnen langdurig overleven onder moeilijke omstandigheden, zelfs een wasbeurt in de wasmachine bij 40 graden overleven ze. Schimmels zijn makkelijk op te lopen, bijvoorbeeld door met blote voeten rond te lopen in sportzalen, zwembaden en andere publieke ruimten. Een schimmelinfectie loop je meestal op door contact met een mens of dier met een schimmelinfectie. Kinderen kunnen het oplopen van andere kinderen op school of in de crèche. Soms is er op school een epidemie van schimmel van het behaarde hoofd (tinea capitis). De schimmels die dat veroorzaken (*Trichophyton tonsurans* bijvoorbeeld) kunnen ook ringworm veroorzaken bij de ouders of bij het kind zelf. Sommige schimmels zoals *Microsporum canis* worden door huisdieren (honden) overgebracht. Er zijn ook schimmels die in de aarde leven. Schimmels groeien het best onder warme en vochtige omstandigheden.

HOE ZIET HET ER UIT ?

Ringworm ziet er uit als een ronde plek op het lichaam. De rand is wat verdikt en rood en schilferend. De plek wordt langzaam groter. Het veroorzaakt jeuk of een branderig gevoel. Als ze niet worden behandeld kunnen ze heel groot worden.

WIE KAN RINGWORM KRIJGEN ?

In principe kan iedereen een schimmelinfectie oplopen. Maar het wordt het meest gezien bij kinderen en bij jong volwassenen. Ook ouders van kinderen met hoofdschimmel kunnen het krijgen. Personen met een verminderde afweer en mensen met suikerziekte zijn er bevattelijker voor. Ook patiënten met eczeem of psoriasis, die ontstekingsremmende crèmes of zalven op de huid smeren (lokale corticosteroiden) kunnen makkelijker schimmelinfecties krijgen.

IS RINGWORM BESMETTELIJK VOOR ANDEREN ?

Ja, ringworm is besmettelijk. Gezinsleden kunnen besmet raken. Toch gebeurt dat niet zo vaak. Soms raakt een hele familie besmet met ringworm als er puppies (jonge hondjes) in huis zijn met ringworm. Ook na bezoek aan een kinderboerderij ziet men het wel eens. Door goede hygiëne toe te passen (handen wassen) en contact met voor ringworm verdachte plekken te vermijden kan men besmetting voorkomen.

HOE WORDT EEN SCHIMMELINFECTIE VASTGESTELD ?

Vaak wordt de diagnose gesteld op het klinisch beeld, op hoe het er uitziet. Soms wordt er wat materiaal afgenomen om onder de microscoop te bekijken (KOH-preparaat), of om gekweekt te worden op schimmels in het laboratorium. Een enkele keer wordt er een huidbiopt gedaan. Het kan soms enkele weken duren voordat de uitslag van een schimmelkweek bekend is.

HOE WORDT RINGWORM BEHANDELD ?

Schimmels worden bestreden met een anti-schimmel geneesmiddel (antimycoticum). Deze bestaan in de vorm van lokale producten (crèmes, lotions, zalven) en als tabletten om in te nemen. Bij ringworm lukt het meestal wel om de plek met een lokaal aangebrachte antischimmel-crème weg te krijgen. Smeer de plek en een rand van 2 centimeter er omheen 2 x per dag in met de crème gedurende minimaal 2 weken.

Anti-schimmelcrèmes kunt u krijgen op recept van de huisarts of de dermatoloog. Er zijn ook anti-schimmel crèmes die u zonder recept kunt kopen bij de drogist of apotheek. Een voorbeeld is Daktarin crème (**miconazol crème**). Deze crème wordt niet vergoed door de zorgverzekeraar, maar als u een hoog eigen risico heeft kan het de moeite lonen om deze zelf te kopen zonder recept. Maar let op, niet elke ronde schilferende plek is een ringworm, er zijn ook nog andere huidziekten die er erg op kunnen lijken. Bij twijfel is een bezoek aan de dermatoloog nodig.

Als het onvoldoende helpt, of als het een uitgebreide schimmelinfectie is, dan is het verstandiger om antischimmel tabletten (systemische antimycotica) te gaan innemen. Het meest gebruikt worden **itraconazol** capsules van 100 mg (1 x daags 100 mg innemen gedurende 2 weken) en **terbinafine** tabletten van 250 mg (1 x daags 250 mg innemen gedurende 2-4 weken). De tabletten worden ook gebruikt bij patiënten die een gestoorde afweer hebben. De behandeling met itraconazol of terbinafine wordt meestal goed verdragen en veroorzaakt weinig bijwerkingen. Als u wel eens leverproblemen heeft gehad, is het verstandig om af en toe het bloed te laten controleren.

Producten voor lokale behandeling van schimmels (lokale antimycotica)

- clotrimazol
- miconazol
- terbinafine
- ciclopirox
- sulconazol

Producten voor orale behandeling van schimmels (systemische antimycotica)

- terbinafine
- itraconazol
- fluconazol

WAT ZIJN DE VOORUITZICHTEN ?

Na behandeling verdwijnt de schimmelinfectie volledig zonder een spoor achter te laten. Het is wel mogelijk om later in het leven opnieuw besmet te raken.

WAT KAN IK ZELF NOG DOEN ?

Wanneer je een ringworminfectie hebt is het belangrijk om te zorgen voor een goede hygiëne. Probeer niet te krabben aan de rode plekken. Was regelmatig de handen, zodat andere personen in je omgeving niet met de huidschimmel besmet worden. Wanneer u ringworm bij een huisdier ontdekt is het goed om de dierenarts te bezoeken en een middel tegen ringworm te vragen. Het dier kan u of anderen besmetten.

